

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. VIII. Licentiam Scholasticorum Carthginensium fugiens non tam suo, quam divino consilio Romam contendit, matre frustra renitente.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

CAP. VIII.

Licentiam Scholasticorum Carthaginiensium fugiens non tam suo, quam divino consilio Romam contendit, matre frustra renitente.

1. **E**Gisti ergo mecum, ut mihi persuaderetur Romam pergere: & potius ibi docere, quod docebam Carthagine. Et hoc unde mihi persuasum sit, non præteribo confiteri tibi: quoniam & in his altissimi tui recessus, & præsentissima in nos misericordia tua, cogitanda & prædicanda est. Non ideo Romam pergere volui, quod majores quæstus, majorque mihi dignitas ab amicis, qui hoc persuadebant, promittebatur (quamquam & ista ducebant animum tunc meum) sed illa erat tunc causa maxima & pene sola, quod audiebam quietius ibi studere adolescentes, & ordinatiore disciplinæ coercitione sedari: ne in ejus scholam, quo magistro non utuntur, passim & proterve irruant, nec eos admitti omnino, nisi ille permiserit.

2. Contra apud Carthaginem fœda est & intemperans licentia scholasticorum. Irumpunt impudenter, & prope furiosa fronte perturbant ordinem, quem quisque discipulis ad proficiendum instituerit. Multa injuriosa faciunt mira hebetudine, & puniendâ legibus, nisi consuetudo patrona sit, hoc miseres eos ostendens, quo jam quasi liceat faciunt, quod per tuam æternam legem nunquam licebit: & impune se facere arbi-

bi-

bitrantur, & cum ipsa cæcitate faciendi puniantur, & incomparabiliter patiantur peiora, quam faciunt. Ergo quos mores, cum studerem, meos esse nolui, eos cum docerem, cogebam perpeti alienos: & ideo placebat ire, ubi talia non fieri omnes, qui noverant, indicabant. Verùm autem, tu *spes mea & portio mea in terra viventium*, ad mutandum terrarum locum pro salute animæ meæ, & Carthagine stimulos, quibus inde avellerer, admovebas: & Romæ illecebras, quibus attraherer, proponebas mihi per homines, qui diligebant vitam mortuam, hinc infana facientes, inde vana pollicentes, & ad corrigendos gressus meos, utebaris occulte, & illorum, & mea perversitate. Nam & qui perturbabant otium meum, fœda rabie cæci erant: & qui invitabant ad aliud, terram sapiebant. Ego autem, qui detestabar hic veram miseriam, illic falsam felicitatem appetebam.

3. Sed quare hinc abirem, & illuc irem, tu sciebas Deus: nec indicabas mihi, nec matri, quæ me profectum atrociter planxit, & usque ad mare secuta est. Sed fefelli eam violenter me tenentem, aut ut revocaret, aut mecum pergeret: & finxi me amicum nolle deserere, donec vento facto navigaret. Et mentitus sum matri, & illi matri! & evasi. Quia & hoc tu dimisisti mihi misericorditer, fervans me ab aquis maris, plenum execrandis sordibus, usque ad aquam gratiæ tuæ: qua me abluto, sicarentur flumina maternorum oculorum, quibus pro me quotidie tibi rigabat terram, sub vultu suo. Et tamen recusanti sine me redire, vix persuasi, ut

Psal. 141.
6.

fi, ut in loco, qui proximus nostræ navi erat, b memoria beati Cypriani, maneret ea nocte. Sed ea nocte clanculo ego profectus sū, illa autem remansit orando & flendo. Et quid à te petebat Deus meus tantis lachrymis, nisi ut navigare me non fineres? Sed tu alte consulens, & audiens cardinem desiderii, non curasti, quod tunc petebat: ut in me faceres, quod semper petebat.

4. Flavuit ventus, & implevit vela nostra, & littus subtraxit aspectibus nostris. In quo mane illa insaniebat dolore, & querelis ac gemitu implebat aures tuas contemnentibus ista: cum & me cupiditatibus meis raperes ad finiendas ipsas cupiditates, & illius carnale desiderium iusto dolorum flagello vapularet. Amabat enim secum præsentiam meam more matrum, sed multis multo amplius: & nesciebat, quid tu illi gaudiorum facturum esses de absentia mea. Nesciebat, ideo flebat, & ejulabat: atque illis cruciatibus arguebatur c rea reliquiarum Evæ, cum gemitu quærens, quod cum gemitu pepererat. Et tamen post accusationem fallaciarum & crudelitatis meæ conversa rursus ad deprecandum te pro me, abiit ad solita, & ego Romam.

N O T Æ.

- a *Cum ipsa faciendi cecitate puniantur*) juxta illud, quod supra dixerat *Deum spargere panales cecitates* 1, 2, c. 18. *super illicitas cupiditates*; magna pœna est, cum Deus subtrahit lumen menti, ita ut putet bonum malum, ideo, quia facit malum.
- b *Memoria B. Cypriani &c.*) templum intellige, solent enim PP. templa SS. Martyribus dicata, appellare *memorias*, quod præcipue familiare est S. Augustino, tum sæpius infra, tum alibi, ut cum

l. 20. con-
tra Fau-
stum c. 21.
l. 8. de civ.
Dei, c. 26.

cum dicit : *Populus Christianus memorias martyrum, religiosa solemnitate concelebrat, & : quod memoria martyrum nostrorum, templis Deorum, delubrisque succederent. Dicuntur autem Memorix à fine, consecrantur enim Sanctis, ut eorum memores simus, eosque colamus.*

- c. *Rea reliquiarum Evæ*) pœnas intelligit peccati originalis, inter quas miserrima est, indomitaram affectionum molesta rebellio; inde erat, quod Monica filii consuetudine privata, immodice dolebat. Editio *Basileens.* vitiose legit, *arguebatur in ea reliquiarum Evæ*, nullus enim sensus est.

V S V S.

1. Quos mirabiles divinæ providentiæ recessus expertus est Augustinus, ut alio fine ipse Romam iret, & alio Deus illuc eum impelleret: similes quivis è peccatorum cœno eductus, in se cognoscat, si vitam suam recognoscat. Reperiet mutationem loci, aut domus, aut alterius rei, longe alio & sæpe vano, vel impio fine susceptam, sibi salutis & pœnitentiæ occasionem extitisse. Agat Deo gratias, & gratia utatur.
2. Ecce antiquam consuetudinem dicandi templi Sanctis, cujus testis est S. D. matrem *in memoria B. Cypriani martyris* mansisse narrans. Quid ad hæc heri nati templorum eversores?
3. Nemo puret orationem suam non exaudiri etsi contrarium eveniat, aut voti summa diu differatur. Forte Deus *in altissimo bonitatis & Sapientia sua consilio, decrevit desiderii cardinem exaudire.* Sed quis hic cardo? Ille nempe, qui primis tribus Orationis Dominicæ petitionibus continetur, cum petimus *sanctificationem nominis divini, regnum gratia & gloria, denique adimpletionem voluntatis divine.* In his cardo Orationis nostræ verti debet, & quæcunque petamus, hæc causa sit petendi; ut Dei nomen honoretur, salus nostra promoveatur & Dei voluntas. Quod fieri potest, etsi non fiat, quod petimus infra hunc cardinem, ut patet in S. Monica, quæ non impetravit, ut filius maneret Carthagine, sed ut rediret ad patrem misericordiarum, hic enim erat *cardo desiderii ejus, & gloria ac voluntatis Dei, qui segregaverat sibi Augustinum ex utero ipsius.*
Sola

Sola itaque hæc bona, quibus homo male uti non potest, quæ scilicet malum eventum habere non possunt, sunt absolute petenda. In iis autem, quæ malum eventum habere possunt, & quibus male & bene uti possumus, ut sunt honores, divitiæ, aliaque temporalia, nunquam est orationis cardo figendus, teste etiam S. Th. 22. q. 83.
a. 5.

CAP. IX.

Roma in febrim incidit, ad inferos iturus, si moreretur: salutem precibus matris, et si nescientis adscribit, ejusque pietatem mire prædicat.

I. **E**T ecce, excipior ibi flagello ægritudinis corporalis, & ibam jam ad inferos: portans omnia mala quæ commiseram, & in te, & in me, & in alios multa & gravia, super originalis peccati vinculum, quo omnes in Adam morimur. Non enim quicquam mihi donaveras in Christo: nec solverat ille in carne sua inimicitias quas tecum contraxeram peccatis meis; quomodo enim eas solveret in cruce phantasmatis, quod de illo credideram? Quam ergo falsa mihi videbatur mors carnis eius, tam vera erat animæ meæ: & quam vera erat mors carnis ejus, tam falsa vita animæ meæ, quæ id non credebat. Et ingravescentibus febribus, jam ibam, & peribam. Quo enim irem, si tunc hinc abirem, nisi in ignem atque tormenta digna factis meis, in veritate ordinis tui? Et illa hoc nesciebat, & tamen pro me orabat absens. Tu autem ubique præsens, ubi erat exaudiebas eam: & ubi eram, miserabaris mei, ut recuperarem salutem corporis

1. Cor. 15.
22.
Ephes. 2.
14.

ris